

РЕШЕНИЕ

№ 3998

гр. София, 15.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав,
в публично заседание на 26.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **96** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на чл. 203 АПК, вр. чл.1, ал.2 от ЗОДОВ.

Производството по делото е образувано във връзка с решение № 12702/14.12.2021 г., постановено по адм.д. № 4971/2021 г. по описа на ВАС, III отд., с което е отменено решение № 639/05.02.2021 г., постановено по адм.д. № 4175/2020 г. на АССГ, в частта, с която е осъдена Столична община да заплати на Е. К. И. сумата от 13 048 лв., представляващи вреди от отменения административен акт и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав, с дадени задължителна указания, свързани с уточнение на исковата претенция по основание и период.

Производството по делото е образувано по подадена от Е. К. И. от [населено място], чрез пълномощника си адв. С. искова молба срещу Столична Община, с която моли за осъждане на ответника да ѝ заплати сумата от 13 084 лв. /след допуснато увеличение на исковата претенция/, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, изразяващи се в намаляване стойност на имота, поради невъзможността да се извърши ремонт на къщата, поради липсата на изграден път до нея, претърпени през периода от 22.05.2012 г. до 20.05.2020 г., и претърпени от отменен по съдебен ред мълчалив отказ на кмета на СО-район П. да разреши прокарване на временен път до имота на ищцата, незаконосъобразни действия и бездействия от страна на служители при ответника, с които са създадени условия за завземане на улица-тупик от строежи, ограничаващи транспортния достъп до имота на ищеца, както и бездействия за спиране на строежа на ограда на имот, която спира

транспортния достъп до имота и за премахване на незаконните строежи, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

В исковата молба, както и в уточнителните молби от 10.02.2022 г. и 22.02.2022 г. са изложени подробни съображения за нейната допустимост и основателност. Посочва, че вредата е нанесена от незаконен отказ на администрацията да възстанови улицата във вида, в който е била и отказ за прокарване на временен път за сметка на Общината. Същата била нанесена чрез издаване на разрешения за строежи, което били очевидно в отклонение от издадени строителни книжа, с оглед местонахождението им спрямо улицата. Последното било предизвикано и от бездействие по ограничаване на незаконно строителство в съседни имоти върху уличната мрежа и отказ от прокарване на временен път, за което е налице съдебно решение. Видно от решение по адм.д. № 7670/2018 г. по описа на АССГ, липсата на транспортен достъп до имота на ищцата е в следствие на незаконосъобразно поведение на общинската администрация на район П., която е издавала разрешения за строежи на сгради и гаражи на имоти, разположени на [улица], което е довело до стесняване на улицата до под 1 м. Ширината на улицата не позволява дори да се подменят електроуредите в имота на ищцата, а още по-малко да се извърши ремонт на сградата, която през 2012 г., в следствие на земетресението се пропуква. Към 2020 г. сградата вече е пред срутване, тъй като не може да се санира. Понесените щети са в следствие на множество действия и бездействия от страна на СО-район П., в следствие на които ищцата е била в невъзможност да извърши саниране на сградата, тъй като липсва транспортен достъп до нея. Прави уточнение, че действията от които претендира да е претърпяла вреди са издаване на две разрешения за строеж № 7568/07.04.1994 г. и № 554/27.12.2007 г. С тези действия ответникът е създал условия за завземане на улицата тупик от частни строежи, които ограничават транспортния достъп до имота. Относно бездействията уточнява, че това са неспазване на указание от началника на Н., а именно разпоредено е съществуващата ограда, навлязла в уличното платно, да бъде преместена по регулационната улица, липса на действия по жалба за спиране на строежа на оградата, както и не извършване на никакви действия по премахване на незаконните строежи от страна на общинската администрация. Също така посочва, че при влязло в сила решение по адм.д. № 13038/2017 г., с което е отменен мълчалив отказ на кмета на СО-район П., общинската администрация продължава да не предприема никакви действия по осигуряване на достъп до имота. Размерът на имуществените вреди, които претендира първоначално е 9 000 лв., но в последствие с писмената защита при първото разглеждане на делото е увеличен на 13 048 лв., който размер е формиран от разликата между стойността необходима за саниране на сградата през 2020 г. и стойността, необходима за саниране през 2012 г. Периодът, за който се претендира вредата е от 22.05.2012 г. до 20.05.2020 г. Моли за осъждане на ответника. Претендира присъждане на разноски в настоящия процес.

В съдебно заседание, се представлява от адв. С., която поддържа исковата молба, заедно с уточненията към нея. Поддържа исковата претенция с увеличението на иска и моли за осъждане на ответника да й присъди увеличения размер на иска.

Допълнителни съображения за основателност на иска излага в представени писмени бележки.

Ответникът – Столична община в представен писмен отговор на исковата молба, чрез процесуалния си представител юрк. С., я оспорва като неоснователна. Посочва, че

увеличаването на пазарната стойност на имота на ищцата не би се дължало на издаден административен акт от кмета на общината с позитивно за ищцата съдържание, а ще бъде в следствие на извършен ремонт и вложени средства. Намира, че не е налице пропуснатата полза от страна на ищцата. Счита, че пропуснатата полза следва да е реална, а не хипотетична, като наличието ѝ винаги трябва да се базира на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото. Същата не трябва да се предполага, а да се доказва. Т.е., намира за недоказана реалната вреда за ищцата. Счита за недоказано, че влошаване състоянието на имота се дължи именно на липсата на транспортен достъп до същия, както и че имуществото ѝ е могло да бъде увеличено, но тази възможност е пропусната единствено по причина незаконосъобразен акт на ответника. Твърди, че от страна на район П. са предприети действия, касаещи оградата на УПИ XI-175, 413, кв. 20 и строежа в УПИ XX-1022. Моли за отхвърляне на исковата претенция. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание, не се представлява.

Представител на СГП излага становище за основателност на исковата претенция, но недоказаност по размер.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Ищцата Е. И. е собственик на УПИ XVII-174, за което е съставен Нотариален акт № 117, том II, рег. № 04521, нот. дело 287/2003 г., който имот е с идентификатор 37914.6843.109 по КККР, одобрени със Заповед РД-18-76/21.12.2010 г. на изп. директор на АГКК. Имотът се намира в [населено място], район П., ул. Ела-тупик, в.з. Кокалянски ханчета.

Със Заповед № 268/13.05.1961 г. одобрено изменение на уличната и дворищната регулация на кв. 15, 20 и 20а от в.з. Кокалянски ханчета, като за обслужване на парцели XVIII и XXIV, в кв. 20 е създадена задънена [улица] - о.т 105-106-107, с ширина 3.50 м. Към настоящия момент улицата е нанесена на кадастралната карта и е с ширина 3.50 м.

В писмо изх. № СО-4461-01-811/08.03.2013 г. на Началника на Дирекция за национален строителен надзор се посочва, че проблемът със стесняването на улицата е в резултат на прилагането на улична и дворищна регулация и на издадените строителни книжа – одобрени инвестиционни проекти, разрешения за строеж, определени строителни линии за парцел X-175, 413 и XX-1022 в кв. 20 на в.з. „Кокалянски ханчета“, район „П.“.

Със Заповед № РД-09-50-734/26.09.2014 г. на гл. архитект на СО е дадено разрешение да се изработи проект за изменение на ПУП в териториалния обхват на м. „Кокаляне“ и в.з. „Кокалянски ханчета“, като целта на проекта е да се осигурят условия за изграждане на необходимите елементи на техническата инфраструктура и целесъобразното устройство на имотите от територията в съответствие с устройствените предвиждания на ОУП на СО.

С искане вх. № РПН-17-ГР94-3350/10.10.2017 г., изпратено до Столичен общински съвет, кметът на район „П.“ и Директорът на столична дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, Е. И. и Н. К. са поискали осигуряването на

транспортен достъп до собствените им недвижими имоти. Конкретно искането им от кмета на район „П.“ е формулирано в т. 1 и е за необходимостта от прокарване, на основание чл. 190 ЗУТ, на временен път, който да осигури транспортен достъп до законно построените сгради на жалбоподателите.

В докладна записка № 1203/25.10.2017 г., от инж. Н., до Началника на 7 РСПБЗН се посочва, че за имотите УПИ XVIII - 174 и УПИ XXIV - 394, кв.20, в.з. „Кокалянски ханчета“, [населено място] има транспортен достъп по [улица], който е затруднен от построен обект в УПИ XX-1022, кв.20. При извършена справка в община „П.“ е била предоставена информация за започнала процедура по промяна на подробният устройствен план в конкретната местност, за решаване на възникналите пречки по осигуряването на достъп.

По повод направените искания от 10.10.2017 г., от кмета на район „П.“ са изготвени две писма (изх. № РПН17-ГР94-3350 от 27.11.2017 г. и изх. № РПН16-ГР94-4046 от 04.12.2017 г.). В тях се заявява, че във връзка с искането относно издаване на заповед за прокарване на временен път, към преписката не е приложена графика с изчислени площи на засегнатите имоти и пазарна оценка от лицензиран оценител. Съгласно чл. 190, ал. 6 ЗУТ - временни пътища се прокарват въз основа на писмен договор между заинтересуваните собственици на поземлени имоти с нотариална заверка на подписите, и не са представени доказателства за липса на съгласие от заинтересованите страни. С писмо от 10.03.2015 г. от Н. молителите са уведомени относно заповедта за изработване на нов ПУП, в обхвата на техните имоти, като е изяснено, че с нея се спира прилагането на частта от действащия ПУП, описан в обхвата на заповедта.

Ищецът в настоящето производство е оспорил мълчалив отказ на Кмета на СО - район П. да издаде заповед, с която да разреши прокарването на временен път. Въз основа на жалбата е образувано адм.д. № 13038/2017 г. на АССГ. С решение № 7670/17.12.2018 г., постановено по посоченото дело, АССГ е отменил формираният мълчалив отказ за произнасяне по направеното искане за издаване на заповед за прокарване на временен път от Кмета на СО- район П. и е върнал преписката на органа за издаване на административен акт съобразно решението в 14-дневен срок. Решението на АССГ е оставено в сила с решение № 3456/05.03.2020 г., постановено по адм. д. № 7547/2019 г. на ВАС. Няма данни по настоящето производство, до приключване на съдебното дирене, какви точно действия са предприети от страна на администрацията, но заповед не е издадена.

Поради неизпълнение на решение № 7670/17.12.2018 г., постановено по адм.д. № 13038/2017 г. на АССГ, и по подадена от Е. И. молба, съдът с разпореждане № 761/28.01.2022 г. по адм. дело № 12406/2021 г. на АССГ е осъдил кмета на СО-район П. да заплати глоба в размер на 200 лв., на основание чл. 304 и сл. АПК. Разпореждането е влязло в сила.

В хода на адм.д. № 13038/2017 г. на АССГ, приобщено към настоящето дело, е установено безспорно, че за територията, в която попада процесният имот УПИ XVIII-174, имот с идентификатор 37914.6843.109, има влезли в сила кадастрална карта за територията, одобрена със Заповед №РД-18-76/21.12.2010 г. на Изпълнителния директор на АГКК; изменение на кадастрална карта със Заповед № КД-14-22-461/28.03.2013 г. на началника на СГКК – С.; ПУП на в.з. „Кокалянски ханчета“ одобрен със Заповед №1011/02.03.1959 г.; изменение на улична и дворищна регулация на кв.15, кв.20 и кв.20А, одобрено със заповед № 293/13.05.1961 г.

С последното изменение е одобрена улица - тупик от о.т.102 до о.т.107, която ще обслужва УПИ XI-175,413, УПИ XII-920, УПИ XX-1022, УПИ XXIV-394, УПИ XVIII-174 и XIII-182 от кв. 20.

Със заповед № РД-09-50-734/16.09.2014 г. е разрешено изработване на проект за изменение на подробен устройствен план, в чийто обхват попада и кв.20, м. в.з. „Кокалянски ханчета“.

Установено по приобщеното адм.д. № 13038/2017 г. на АССГ е, че [улица]от о.т. 104-102-101 е с трайна настилка, откъдето е достъпа до улицата - тупик с о.т. 102-105-107. В участъка от о.т.102 до о.т.107 улицата не е с трайна настилка. Широчината на улицата от о.т.102 до о.т. 105 е между 1 м и 1.10 м между бетонните части на изградените от двете страни на „улицата“ огради. В частта на улицата тупик от о.т. 105 до о.т. 106, размерът на улицата е около 2.30 м, след което от о.т. 106 до о.т.107 улицата е с размер около 3.40 м между оградите на имотите, които са изпълнени от оградна мрежа и оградни колове без бетонова част. При о.т.102 на югозападния ъгъл, при УПИ XX-1022. кв.20 има монтиран бетонов стълб на енергопреносната мрежа, който тангира с оградата на имота и попада в рамките на [улица]и тупиковата част от улицата (процесната). В УПИ XI-175,413, на около 2 м навътре в имота от улицата тупик, има масивна част на подпорна стена, изравняваща разликата между нивата на имота и на улицата, (част от имота е на нивото на улицата, а останалата част е на по-ниско ниво). В УПИ XX-1022 на около 0.60 см от външния ръб на масивната основа на оградата има изградена двуетажна постройка. Оградите на имотите, както и постройките и сградите са нанесени в кадастралната карта. Изяснено е, че в частта - тупик на [улица]от о.т.102 до о.т.107, прилежащите имоти са УПИ XI-175,413, УПИ XII-920, УПИ XIII-182, УПИ XVIII-174, УПИ XXIV-394, УПИ XX-1022, кв.20. УПИ XI-175,413 има лице на три улици - ул. Буката, ул. Е. (о.т.104 - о.т.102) и улица - тупик (о.т.102-о.т.105); УПИ XII-920 има лице на две улици - ул. Буката и улица -тупик (о.т.105-о.т.107); УПИ XIII-182 има лице на ул. Буката и излаз на тясната част на тупика от о.т. 105 до о.т.107 (тупика стига до имота); УПИ XX-1022 има лице на две улици ул. Е. и улица - тупик в участъка от о.т.102 до о.т. 105; УПИ XVIII-174 и УПИ XXIV-394 имат лице единствено на улица-тупик с о.т. 102-105-106-107. Достъпът до имоти: УПИ XXIV-394 (стар XIX-394), кв.20, м. в.з. „Кокалянски ханчета“, който имот е с идентификатор 37914.6843.110 и имот УПИ XVIII - 174, който имот е с идентификатор 37914.6843.109 по кадастралната карта и кадастралните регистри одобрени със заповед №РД-18-76/21.12.2010 г. на изпълнителния директор на АГКК, е единствено от улица-тупик с о.т. 102-105-106-107. Измерената на място широчина на улицата - тупик при входа и от [улица], разстояние между бетонните части на оградите на УПИ XI-175,413 и УПИ XX-1022. Улицата - тупик е предвидена с регулационен план от 1961 г. и е с широчина 3,5 м. В скица на имот с идентификатор 37914.6843.2127 от 14.08.2013 г по КККР, последно изменение със заповед № КД-14-22-461/28.03.2013 г. на началник на СГКК-С. улицата е отразена със широчина около 1 м. Процесният имот - УПИ XVIII-174 има лице единствено на улица-тупик с о.т. 102-105-106-107. Т. в участъка между о.т. 102 и о.т. 105 е с широчина между 1 м и 1.1 м. в участъка между о.т. 105 и о.т. 106 е с широчина ок 2.3 м и в участъка от о.т. 106 до о.т. 107 е с широчина около 3.40 м. Връзката на тупиковата улица с пътната мрежа става при о.т. 102, където широчината на тупика е 1,10 м. вместо изискуемите 3,5 м. Възможността за осигуряване на достъп до имота е чрез възстановяване на габарита на улицата - тупик

между о.т. 102 - о.т. 105 - о.т. 106 - о.т. 107.

Подадената искова молба е разгледана за първи път в АССГ, като е образувано адм.д. № 4175/2020 г. Решението по посоченото дело е частично отменено и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав, като са дадени задължителни указания.

От приобщеното адм.д. № 4175/2020 г. на АССГ, се установява, че прилежащите УПИ на [улица]– тупик с о.т. от 102-107 са УПИ ХХ-1022; УПИ ХVІІІ-174, ХХІV-394, ХІІІ-182, НІІ-920, НІ-175, 413 от кв. 20, „Кокалянски ханчета“ по плана на [населено място]. Достъпът за ПИ с идентификатор № 37914.6843.109 – процесният – е единствено откъм [улица]– тупик с о.т. 102-105-106 до о.т. 107. Улицата от о.т. 1-2 до о.т. 1-5 е с ширина от 1.04 м до 1.10 м, от о.т. 105 до о.т. 106 -2.18 до 3.27 , а от о.т. 106 до о.т. 107 – 2.49 м до 2.95 м. По КККР към момента улицата е заснета в действителното ѝ състояние. Имотът на ищцата няма лице към улица и е недостъпен транспортно. Съществуващата улица – тупик не отговаря на нито едно изискване на чл. 80 и чл. 81 от ЗУТ по отношение на ширина, пешеходна алея и тротоар.

Не се спори относно факта, че в съседен имот № 37914.6843.2127, представляващ УПИ №ХІ-175, 413, кв. 20 е построена ограда, за която от Дирекция „Контрол по строителството“ при СО е указано на Кмета на район „П.“, че следва да спре строително-монтажните работи и да се предприемат действия по обезпечаване на функционирането на тупиковата улица. През 2012 г. от ДНСК е изискано да бъде осъществена проверка относно този строеж и засягането на улицата. Видно от писмо от Н. от 2013 г. е, че след проверка на случая установяват и приемат, че за тази ограда е налице издадено разрешение за строеж от районната администрация „П.“ СО №554/27.12.2007 г., с което е допуснато стесняване на предвидената улица – тупик. Няма данни за процедурата, но се установява, че към момента на приключване на настоящото дело, оградата съществува. Нещо повече, именно на засягането на правото на собственост върху нея се позовава Кметът на район „П.“, с оглед твърдяна невъзможност за издаване на заповед поп чл. 190 от ЗУТ – за изграждане на временен път.

Това стесняване следва и от друго допуснато от районната администрация узаконяване на гараж в имот ПИ 37914.6843.111, съставляващ УПИ № ХХ-1022, кв. 20 – рег. №7568/07.04.1994 г., който е изграден в отклонение от строителните книжа, като вместо по уличната регулация е изпълнен с 2 метра извън границите на имота, поради което преписката е изпратена в РОНСК за издаване на заповед за премахване на незаконен строеж.

В имота на ищцата се намира сграда – масивна двуетажна къща с идентификатор 37914.6843.109.1 с РЗП 68 кв.м. и две пристройки. Установява се, че сградата е силно компрометирана и опасна за обитаване, поради което е направено предписание за заздравяването ѝ след становище на инженер – конструктор. Установява се, че след земетресението през 2012 г., е било налице затруднение за своевременно отстраняване на щетите – като например ремонт на комин и подмяна на счупени керемиди, вследствие на което щетите по къщата значително се увеличават. Вследствие на неизвършването на този тип ремонтни дейности настъпват и други щети по имота като компрометиране на носещата дървена конструкция на покрива, като към момента около 90 % от същата е за подмяна, както и дъсчената обшивка, летвите и керемидите. Компрометирана е и мазилка и шпакловка в стаите, както и каменният зид на външното стълбище, които са изцяло за ремонт вследствие паднала каменна стена, напукване на бетона и корозия на армировката.

По адм.д. № 4175/2020 г. на АССГ е изготвена и съдебно-оценителна експертиза, от заключението на която се установява, че средната пазарна цена на монолитна жилищна къща старо строителство в района към момента е средно 365 евро за квадратен метър. Средната пазарна цена на монолитна жилищна къща старо строителство за къща в състояние за ремонт в района към момента е средно 290 евро за квадратен метър. Съобразено е и увеличението на стойността на ремонтните услуги и материалите за посочения период – 2012 г. – 2020 г. Съобразено е и затруднението, свързано с невъзможност строителна техника да стъпи транспортно в имота, което би довело до необходимост от повече ръчен труд.

Направена е подробна количествено-стойностна сметка /К./ за необходимите за конкретния имот строително- ремонтни дейности /СМР/, които биха били необходими към 2012 г. и към 2020 г., както като видове и количества, така и като цена. Изчислено е, че при извършени СМР към 2012 г., съобразно необходимостта от конкретни такива, общата стойност по средни пазарни цени на същите би възлязла на 2 193,68 лева. Такива СМР съобразно необходимите видове, количества и цени към 2020 г. биха възлезли на 15 241 лева.

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на разглеждане е иск, предявен от Е. К. И. от [населено място], с който ищцата моли съда да осъди ответника Столична община да ѝ заплати сумата от 13 084 лв. /след увеличение на исковата претенция/, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, изразяващи се в намаляване стойността на имота, поради невъзможността да се извърши ремонт на къщата, поради липсата на изграден път до нея, претърпени през периода от 22.05.2012 г. до 20.05.2020 г., и претърпени от отменен по съдебен ред мълчалив отказ на кмета на СО-район П. да разреши прокарване на временен път до имота на ищцата, незаконосъобразни действия и бездействия от страна на служители при ответника, с които са създадени условия за завземане на улица-тупик от строежи, ограничаващи транспортния достъп до имота на ищца, както и бездействия за спиране на строежа на ограда на имот, която спира транспортния достъп до имота и за премахване на незаконните строежи, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

Настоящият съдебен състав намира, че предявеният иск му е подсъден, с оглед правилата за местната подсъдност, посочена в чл. 7 ЗОДОВ, а същият е и допустим за разглеждане по реда на ЗОДОВ. Поради изложеното настоящия съдебен състав приема, че искът следва да бъде разгледан по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят искове за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Идеята е неблагоприятните последици от евентуално положително за увредения решение да бъдат понесени от бюджета на това учреждение, в чиито състав са причинителите на вредите. Съгласно изискванията на чл. 205 от АПК исковите за обезщетение за вреди се предявяват срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт /имуществената и неимуществената/ и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред.

От така изложеното, съдът приема, че първият въпрос, който следва да бъде разгледан, е въпросът за пасивната процесуална легитимация на ответника по този иск. За да бъде един ответник надлежна страна по иск по чл. 203 АПК, следва незаконосъобразния акт, действие или бездействие да бъдат издадени или съответно извършени/неизвършени от длъжностно лице, намиращо се в трудово или служебно правоотношение с учреждението, срещу което е предявен иска. Т.е., всяко едно учреждение, юридическо лице или друга държавна организация, отговарят за вредите, които техни служители са причинили на граждани и юридически лица, със своите незаконосъобразни актове, действия или бездействия. Искът е предявен срещу Столична община, а незаконосъобразния административен акт е издаден от кмета на СО-район П., както и действията и бездействията, от които се претендират вредите, са извършени от администрацията на СО-район П.. В този смисъл и след уточнение на исковата претенция, именно конституирания ответник е юридическото лице пасивно легитимирано да отговаря за причинените на ищцата вреди от отмяната на това мълчаливия отказ и от незаконосъобразните действия и бездействия.

Една от предпоставките, които следва да се изследва е налице ли е незаконосъобразен административен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на орган на власт. Ищцата, след уточнение на исковата си претенция, твърди, че е претърпяла имуществени вреди в следствие на отменен административен акт, както и от действия и бездействия на ответния орган. Също така разграничава два периода, за които претендира обезщетение. По отношение на претенцията за обезщетяване на понесени вреди от отменен административен акт, посочва, че вредите, които претърпява са за периода от 10.10.2017 г. датата на подаване на жалбата срещу мълчаливия отказ, до 20.05.2020 г. А по отношение на вредите от незаконосъобразни действия и бездействия на ответния орган, ищцата конкретизира период от 22.05.2012 г., датата на земетресението, увредило къщата ѝ, до 20.05.2020 г.

Безспорно се доказва наличието на отменен по съответния ред административен акт. С решение № 7670/17.12.2018 г., постановено по адм.д. № 13038/2017 г., АССГ е отменил формираният мълчалив отказ за произнасяне по направеното искане за издаване на заповед за прокарване на временен път от Кмета на СО- район П. и е върнал преписката на органа за издаване на административен акт съобразно решението в 14-дневен срок. Решението на АССГ е оставено в сила с решение № 3456/05.03.2020 г., постановено по адм. д. № 7547/2019 г. на ВАС. Решението не е изпълнено, което е установено в производство по реда на чл. 304 и сл. АПК, по адм. дело № 12406/2021 г. на АССГ, което е приключило с разпореждане № 761/28.01.2022 г. за налагане на глоба.

По отношение на периода, за който се претендират вредите от незаконсъобразния административен акт, съдът намира, че същият следва да се определи от датата на

постановяване на незаконосъобразния административен акт. В случая това е 24.10.2017 г. По принцип при вреди от отмяна на административен акт, датата на увреждането е датата на постановяване на акта, който е отменен. Счита се, че с постановяване на незаконосъобразния акт, вредата настъпва, когато акта е постановен, тъй като преди това няма основание за претенция. Тъй като са касае за отмяна на мълчалив отказ, то датата на увредата е датата, на която изтича срока за произнасяне. Органът е бил сезиран с искане от 10.10.2017 г., а срокът за произнасяне е изтекъл на 24.10.2017 г. Поради това и периодът, за който ищцата има право да претендира обезщетение от отменен административен акт е 24.10.2017 г. до 20.05.2020 г.

По отношение наличието на незаконосъобразно действие, от което се претендират вреди, ищцата твърди, че издаването на два акта представлява незаконосъобразно действие, от което тя е претърпяла вредите. Относно незаконосъобразните бездействия се твърди, че ответникът не е предприел действия по изпълнение на указания, дадени от началника на Н., към СО за преместване на съществуващата ограда, не е предприел действия по спиране на строежа на оградата в УПИ XI-175, 413, кв.20, както и не е предприел действия, съгласно ,казания от ДНСК по установяване, и премахване на незаконните строежи.

ЗОДОВ разграничава претенцията от вреди от отменени административни актове, от действия и бездействия. Под действия и бездействия следва да се разбират фактически такива, тъй като правните действия водят до издаването на актовете или до формиране на мълчалив отказ за издаване на акт. Т.е., при всички случаи, за да подлежат на обезщетяване действията и бездействията на администрацията, следва същите да нямат за последица издаването на административен акт. Легално определение на термина "действие", респективно "бездействие", липсва в нормативната уредба, но под "действие" следва да се разбира всяко такова, извършено от държавен орган или длъжностно лице, което не е юридически акт, а тяхна физическа изява, но не произволна, а в изпълнение или съответно неизпълнение на определена нормативна разпоредба. Незаконосъобразни действия или бездействия на административен орган или на длъжностно лице могат да бъдат само фактическото /или материално/ действие, което се предприема без правно основание – нормативен или административен акт, бездействие, изразяващо се в неизвършване на фактическо действие, което органът или длъжностното лице са задължени да извършат по силата на закон или бездействие на административен орган или на длъжностно лице по негово задължение, пряко произтичащо от нормативен акт. Незаконосъобразно действие по смисъла на ЗОДОВ не може да юридическо /или правно/ действие. Незаконосъобразното правно действие е незаконосъобразен юридически акт, който или е незаконосъобразен административен акт, или е сделка по смисъла на гражданското право, осъществена от държавен орган. Същото се отнася и за незаконосъобразното бездействие. Ако то се състои от фактическа страна в неизвършване в съответния срок по чл. 57 АПК по искане за издаване на ненормативен административен акт, това бездействие по дефиниция на чл. 58, ал.1 и 4 АПК е приравнен на административен акт – мълчалив отказ. Неоснователни бездействия на административен орган по смисъла на чл. 204, ал. 4 АПК, са налице само при неизвършването на фактически, но не и на правни действия /в кръга на които попада и издаването на административен акт, респективно мълчаливият отказ да се издаде такъв/. Юридическите действия трябва предварително да бъдат отменени като административни актове, за да е допустимо сезирането на съда на посоченото

основание. В този см. решение № 14832 от 07.12.2009 г. по адм. д. № 3368/2009 г., III отд. на ВАС, решение № 14980 от 16.11.2011 г. по адм. д. № 7446/2011 г., III отд. на ВАС, опр. № 7513/20.06.2008 г. по адм.д. № 7367/2008 г. на ВАС, III отд. и др.

С оглед направеното уточнение, не може да се приеме, че издаването на две разрешения за строеж, които са административни актове, съответно дейността по издаването им е юридическа, а не фактическа, представлява незаконосъобразно действие, въз основа на които да се претендира обезщетяване на вреда.

По същият начин съдът приема, че се разрешава въпросът с твърдяното бездействие от страна на ответника. Безспорно по делото се установява, че през годините общинската администрация е издавала разрешения за строеж на сгради и гаражи на имоти, разположени на [улица], което е довело до стесняване ширината на улицата до под 1 метър. Правени са проверки, които доказват, че строежите, разположени върху улицата са изпълнени в отклонение от строителните разрешения. Посоченото е довело до завземане на общинска собственост с частни имоти. Също така се установява, че улица-тупик, чрез която се осигурява транспортния достъп до имота на И. е предвидена с регулационен план от 1961 г. и е с широчина 3.5 метра. Наличната улица е силно стеснена от извършеното строителство. През 2012 г. от ДНСК е изискано да бъде осъществена проверка относно изграждането на оградата и засягането на улицата. Видно от писмо от Н. от 2013 г. е, че след проверка на случая се установява, че за тази ограда е налице издадено разрешение за строеж от районната администрация „П.“ СО №554/27.12.2007 г., с което е допуснато стесняване на предвидената улица – тупик. Дирекция „Контрол по строителството“ при СО е предписал на Кмета на район „П.“ да предприеме действия по спиране на строително-монтажните работи и да се предприемат действия по обезпечаване на функционирането на тупиковата улица.

Всичко посочено в исковата молба и уточненията към нея като бездействие на ответника орган, в същност представляват не фактически бездействия, а юридически такива. Това е така, тъй като установяване и премахване на незаконно строителство следва да се извърши след издаване на административен акт за премахване на строежа, или административен акт за изместване на съществуващата ограда, или акт за спиране на строежа. Т.е., действията, които органа следва да предприеме по осигуряване на транспортен достъп до имота на ищцата, тъй като именно това е крайната цел, са правни действия, които следва да приключат с издаване на административен акт. Не се касае за фактически действия. Неиздаването на заповед за прокарване на временен път до имота на ищцата и по този начин неосигуряване на транспортен достъп до имота, както и не изпълняване препоръките, дадени от контролните органи, не представляват фактическо бездействие по смисъла на ЗОДОВ. За да обезпечи функционирането на улицата-тупик, чрез която да се осигури транспортния достъп до имота на ищцата, е необходимо да се издаде акт по премахване на незаконния строеж ограда и гараж, или пък за изместването на оградата.

От така изложеното, настоящият съдебен състав приема, че се касае за юридически, а не фактически действия и бездействие при задължение за извършване на правни действия, по издаване на съответните административни актове.

Предвид изложеното, съдът намира, че частично е налице първата предпоставка за уважаване на исковата претенция, а именно наличие на отменен административен акт на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на

административна дейност, отменен по съответния ред. Не се доказва наличието на незаконосъобразно действие или бездействие на органа по смисъла на чл. 204, ал.4 АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ.

Претенцията за настъпили имуществени вреди за ищцата се изразява в намаляване стойност на имота, поради невъзможността да се извърши ремонт на къщата, поради липсата на изграден път до нея. Претендираното обезщетение следва да послужи за възстановяване състоянието на къщата на ищцата. Т.е., ищцата има достъп до имота си, но същия е пешеходен, а не транспортен и това датира от 2007 г., от която има данни по делото, че са сигнализирани органите за изградената ограда, която е стеснила пътя. Това означава, че за да се извършват регулярни ремонтни дейности по имота, с оглед неговата поддръжка, следва строителните материали да се носят на ръка или да се прекарват с по-малко транспортно средство. Това затруднява строителите и същите отказват да извършват строителни дейности по имота. Поради това, за ищцата е настъпила вреда, която се изразява в затруднения за саниране на сградата, пострадалата от земетресение къща. Със заявлението от 10.10.2017 г. ищцата е поискала от кмета на СО-район П. да ѝ осигури транспортен достъп до собствения ѝ недвижимия имот. Конкретно искането е формулирано в т. 1 и е за необходимостта от прокарване, на основание чл. 190 ЗУТ, на временен път, който да осигури транспортен достъп до законно построената сграда на ищцата. Ответникът не е издал акт, с който да осигури транспортния достъп и по този начин е формирал мълчалив отказ. Този отказ е отменен с решение № 7670/17.12.2018 г., постановено по адм.д. № 13038/2017 г. на АССГ, а органа е задължен да издаде заповед за прокарване на временен път. Решението е влязло в сила.

За да подлежи на обезщетяване настъпилата имуществена вреда, следва същата да е пряка и непосредствена последица от отменения административен акт. В случая съдът намира, че такава връзка не е налице. Това е така, тъй като самата вреда, изразяваща се в затруднение за строително саниране на къщата предхожда издаването на административния акт. Това затруднение датира още от 2007 г., когато са изградени оградата и гаража, в следствие на което е стеснен пътя. А освен това, през 2012 г., след земетресение на територията на Р. България, по къщата се появяват пукнатини и други проблеми, които поради липсата на транспортен достъп е трудно да бъдат поправени. Но не е невъзможно. Формираният и отменен мълчалив отказ единствено легализира наличието на вредата, но не я създава като пряка последица от него и вредата не се претърпява поради неосигурения транспортен достъп до имота. Безспорно в практиката се приема, че имуществената вреда представлява разликата между имущественото състояние на засегнатото лице след неблагоприятното въздействие върху неговото имущество и имущественото състояние, което това лице би имало ако върху неговото имущество не бе осъществено неблагоприятно въздействие. Категорично е прието, че това имуществено разместване следва да я пряка и непосредствена последица от неблагоприятното въздействие, т.е. да го следва. Такава пряка и непосредствена връзка между вредата и отменения акт, в случая не е налице, предвид изясненото по-горе относно възникването на вредата.

Предвид изложеното, съдът намира иска за обезщетяване на претърпени имуществени вреди от ищцата в размер на 13 048 лв., изразяващи се в невъзможността да се извърши ремонт на къщата, поради липсата на изграден път до нея, претърпени през периода от 22.05.2012 г. до 20.05.2020 г., за неоснователен и недоказан и като такъв следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

Предвид изхода на спора, на ищцата не се дължат разноски.

Ответникът претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Предвид изхода на делото, такива му се дължат. При определяне на размера на възнаграждението, съдът съобрази разпоредбата на чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 143, ал. 4 и чл. 144 от АПК, вр. чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, като счете, че следва да се присъди възнаграждение в размер на 100 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 203, Административен съд, С. град, II отд., 59 състав

РЕШИ:

ОТВЪРЛЯ иска, предявен от Е. К. И. от [населено място], чрез пълномощника си адв. С. срещу Столична Община, за осъждане на ответника да ѝ заплати сумата от 13 084 лв. /след допуснато увеличение на иска/, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, изразяващи се в намаляване стойност на имота, поради невъзможността да се извърши ремонт на къщата, поради липсата на изграден път до нея, претърпени през периода от 22.05.2012 г. до 20.05.2020 г., и претърпени от отменен по съдебен ред мълчалив отказ на кмета на СО-район П. да разреши прокарване на временен път до имота на ищцата, незаконосъобразни действия и бездействия от страна на служители при ответника, с които са създадени условия за завземане на улица-тупик от строежи, ограничаващи транспортния достъп до имота на ищеца, както и бездействия за спиране на строежа на ограда на имот, която спира транспортния достъп до имота и за премахване на незаконните строежи, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА Е. К. И., с ЕГН [ЕГН], от [населено място] **ДА ЗАПЛАТИ** на Столична община, БУЛСТАТ[ЕИК], с адрес [населено място], [улица] сумата от 100,00 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване, с касационна жалба, пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му.

Препис от решението да се изпрати на страните по спора.

СЪДИЯ: